

Köñülde dörän nusgalar

Category: Kitapcy, Pedagogika we edep-terbiye

написано kitapcy | 21 января, 2025

Köñülde dörän nusgalar

KÖÑÜLDE DÖRÄN NUSGALAR

Ruhý gürrüň orta düşende bedeninde türkmen gany at çapýan her bir adam tolgunyberýär. "Ataň perişdedir, eneň melekden" diýilýän türkmen Ýer togalagyna aýak basyp ýöräli bäri, Allatagalanyň bagış eden PÄKIZE RUHUNY mukaddes saklap, Nuhuň tupanynda-da aman galyp, Taňry tarapyn şu gününe gelip ýetdi. Şol MUKADDES RUHY bir ýere jemlemek, külli Türkmeniň Bütewi güýji hökmünde RUHY SÜTÜNİNE öwürmek, ony hakyky Türkmeniň mertebe belentligine götermek, Türkmeni saýyrdыň saýlap duran BEÝIK HÄSİÝETINI, DURMUŞ YÖRELGESINI berkarar etmek bu gün Garaşsyz, Baky Bitarap Watanly Türkmeniň ykdysady, medeni ösüşleriniň talabyndan, dünýä täsirli, ýygjam gatnaşykly wezipelerinden gelip çykýar. Bu beýik wezipäni duýgurlyk bilen amala aşyrjak, Türkmene dünýäde ajaýyp kitaby – ÖZ-ÖZÜŇI TANAMAK, BELENT, PÄKIZE RUHLY ÖMÜRNAMEY ~ sallançakdan başlap, garrylyga çenli halallykdan zereşan, PAÝHASDAN şempa geýen, ADYLLYKDAN tırme guşak guşanan TÜRKMENI orta çykarjak mukaddes kitaby döretmeginiň baş awtory Merhemetli Prezidentimiz Saparmyrat Türkmenbaşynyň hut özüdir.

Paýhasly Prezidentimiziň aýdyşy ýaly, "Adam sallançakdan başlanýar". Şeýle bolsa "Ruhnamanyň" ilkinji başky bölümü "Sallançak" atlandyrylsa maksada laýyk bolardy. "Ruhnamanyň" şeýle bölüm bilen başlanmagy soňky bölümleriň yzygiderlilikini, many-mazmunyny, aýdyňlaşdyrmakda ulu rol oýnardy.

Gudratly Güýçliniň baky penasynda kemal tapan, her hili belabeterlerden aman sypan, dünýä beýikligine amal ýapan, nesilbaşy Oguz handan, Türkmenbaşy danawaran daýançly, döwleti-mertebesi zyýada Türkmen, göwni keremli, ruhy szazada Türkmen, seniň bu dünýäde bir ynamyň, daýanjyň bardyr ~ olam

TAÑRYNYŇ KÖÑÜL KELAMYNY DÜNÝÄ ÝAÝMAKDÝR. Sen kim? Kimligini dünýä bilmelidir. TÜRKMEN diýen bir sözden dünýä saňa düşünmelidir, dünýä senden mertebelenmelidir, sen älem-jahanyň zynatysyň, ynsan kowmynyň kökenli göwher ýüzügisiň, sen yüreklerе nur saçýan ruhy şamçyragsyň. Bu giden barlyk hatda seniň kemligiňden-de kemal tapar.

– Yaş ata-ene! Sallançakda seniň garagöz balaň, türkmen milletiniň dowamaty ýatyr. Sallançak ~ Watan, alaja bagy ~ ömür örküdir. Sen bu dünýä ýaly öyüñdezn tüýnugiňden Hakyň nury seçelenýän töruňde hiç kime mälîm bolmadyk beýik bir dünýäni apalap, hüwdülenýändigiň ýatdan çykarma. Ol dünýä hiç haçan we hiç ýerde garalyk ýokdurma. Bu seniň ata-babalaryň ruhunyň öñündäki mukaddes parzyňdyr. Şindi ata-baba gargsa, nälete giriftar bolan türkmen ýokdur. Ata-babalarynyň, enemamalarynyň ruhuny pâkize saklap gelýändigi üçinem Türkmeniň gany lasyrdap, baýdagы pasyrdap dur. Kowum-hyşty asyrlap, söhrata beslenip gelýär. Sen, şeýle Türkmeniň nesliسىň, garagöz bala!

– Yagşy ata-eneden ýagşy edep-ekram galar. Yaş ata-ene! Sen gum ýaly agras, dag deý beýik, çeşme dek dury gözbaşlysyň. Ol gözbaşlar ýürek ýagyň jigerbendiňe sözleýşiňden, oturyp-turşuňdan, ýöreýşiňden... gyldan inçelik bilen iňňäniň gözünden geçen ýaly geçmelidir. Hakyky türkmen bikemal, näletkerde nadan ogul-gyzdan elli bizardyr. Beýle ogul-gyzdyň döremegini Tañrynyň islemeýsi ýaly, türkmen-de isleyän däldir we oña asla-da ýol bermez. Ogul-gyzda beýle hata-ýalňyşy türkmen geçirýän däldir. Beýle ýalňışda Türkmen Taňra "Janymy al" diýmez. Ol namysdan jan berýändir.

– Gadymdan gelşi ýaly türkmen ogul-gyzlary durmuşa ýaşlykdan bekeşmelidir. Ýüz dürlü hünäri beden öýjügine jaýlamadyk ýigitden hakyky türkmen çykmas. Çagalykdan edepli, bilimli ýetginjegiň ruhy hünär kämilliginden görner. Bihudalygyň gyrasynda ýokdur, özüne hem iline peýdaly işiň başyndaky ýigit göze mähremdir, Allanyň öňünde pâkdir, myrady hakdyr, uly açıslara golaýdyr, il kalbyba muwapykdyr. Beýle ýigitden hiç

haçan şeýtany göz, ýaramazlyk çykma. Türkmeniň HÜNÄR BEÝIKLIGI, EDEP DEREJESİ onuň ýüreginde suglalanyp durandyr. Seretseň, şeýle ýigidiň kalbyndan ýüzi nurlanyp, dünýäsi galkyp durandyr. Ýigidiň Türkmenliginiň tanaw belli - KÖPHÜNÄRLILIGIDIR, BAŞARJAŇLYK KÄMILLIGIDIR. Beýle ýigit hiç haçan kynçylyga uçramaz, uçraýsa-da derrew baş alyp çykar. Emelsiz, sölite ýigit ata-baba Türkmende bolmandyr, indi hem bolmaz. Yaşlykda ýalňyşmazlygyň ilkinji şerti şeýledir.

- "Abraýyň ýaşlykda gora, jan bala. Döwletiňi ýaşlykda ýygna, köşegim. Garrylygyň höziri ýaşlykdadır, garrylygyň jebri, ejiri hem ýaşlykdadır. Gözel juwanlygy, kämil ýaşlygy bolmadyk kişiniň garrylyk buýsanjy, ajaýyp ýatlamasy hoşroý söhbeti ýokdur" (Oguz han).

"Paýhası, ylym-sowady bolmadyk mert ýigit hakyky däldir. Şu ikisi utgaşanda ol ÖZ HALKYNYŇ GERÇEGIDIR (Seljuk beg).

"Biziň çagalarymyza berýän bilimimiz ene süýdi ýaly halal bolmalydyr" (Saparmyrat Türkmenbaşy).

Adyllyk, halallyk, abraý, döwletlilik, ylymlylyk hemise ýarynyz bolsun, onsuz siziň ýelkensiz, küreksiz gämiden, aýaksyz ýa golsuz kişiden, ganaty gyrlan guşdan, toýnaksyz atdan, dili sogrulan bilbilden tapawudyňyz ýokdur.

- TÜRKMEN ÝIGIDI. TÜRKMEN GÖZELİ. Bu at hemise dünýäde belent ýaňlanmalydyr.

"Halkyň ary-namysy SIZ! Yüzüniň tuwagy SIZ!" (Saparmyrat Türkmenbaşy).

Türkmenistan Watanymyzyň baky juwan ýüregi SIZ. Güýji-kuwwaty SIZ. Halkyň goja geçmişini juwan geljegine sepleýji SIZ! Siziň ýaş, berdaşly egniňizde il ykbaly, Watan beýikligi, bakylygy dur. Şonuň üçinem SIZE peslik ýatdyr, ilden çykmak hebesdir. Şonuň üçinem Serdar guran bu ak ýolda SIZE gara kysmat ýokdur. Siz gara gjeleriň Aý perisi, parlak ýyldyzlarysyňz, säheriň al şapagy, gündiziň Güneşi siz. Siz ýamany-ýagşyny göz süzgijinden szüp, ýürek eleginden eläp bilyäm, durmuş tejribesini, gojalyk paýhası özüne siñdiren TÜRKMEN JUWANA DANALARYSYŇZ. Siz alys ýyldyzlary ýakyna getirip bilyän,

adamy täsinlikler dünýäsine ataryp bilyän, Altyn asyryň altyn halkasyna el ýetirip bilyän TAÑRY GÜÝJÜNIŇ bir bölegisiňiz, Ruhy güýjüň eýesisiňiz. Sebäbi siz Tañry halan Türkmeniň asly, Hak sylan Türkmenbaşynyň nesli! Şeýle ýagdaýda Siz hemiše ýeňişli ýaşarsyñyz. Size hiç haçan hiç ýerde ýeňliš ýokdur. Siz Tañry tarapyn dünýä diňe Ýeňiş üçin doguldyñyz.

– Öýde ~ edepli, märekede ~ saýhally, ylymda ~ kesgir, işde ~ edenli, köňli dutar ýaly owazly türkmen ýigitlerine il-gün shaýatdyr, är lebizli, garadan gaýtmaz, gaýduwsyz hem rehimdar türkmen ýigitlerine, dünýä shaýatdyr, il bähbidini bejit tutup, amal eden işine mensinmegi bilmeýän, özünü hem kişiň yüzüne öwmegi başarmaýan, pespälligi, sadalygy jaý edinen gerçeklere Alla shaýatdyr. Şeýle gerçekleri, ýaşlary bolan Türkmen özüniň ertirini we geljegini, şu dünýesini we ahyretini ebedi gazañandyr.

Hormatly okyjy! Men könlümde dörän "Ruhnama" dahilly käbir pikirlerimi gysgajyk beýan etdim. Il ~ beýik, il ~ dana. Täze ruhy pikirli garaýylary il aýdar. Şeýdip, "Dama-dama köl bolar".

Süleýman ILAMANOW.

"Edebiýat we Sungat" gazeti, 13.08.1999 ý.

Pedagogika we edep-terbiýe